

Puittaimede dendroloogiline hinnang

Veebruar 2020

ala puittaimestiku haljastuslik hinnang.

Sissejuhatus

Haljastusliku hinnangu teostamiseks vajalik dendroloogiline inventuur viidi läbi 17.02.2020
Alal kasvavad harilikud männid, kuused ja vahtrad.

Haljastusliku hinnangu koostas ja välitööd teostas arborist

Metoodika

Välitööde teostamisel ja töö vormistamisel on lähtutud Tallinna Linnavalitsuse määrusest nr. 34 3.maist 2006 "Puittaimestiku ja haljastuse inventeerimise kord". Haljastusühikute arvutamisel on lähtutud määrusest 28. oktoober 2010 nr 15 "Puu raieloa andmise tingimused ja kord"

Töö käigus identifitseeriti võimaluste piires alusplaanil (M 1 :500) toodud üksikpuud ja puude rühmad ning põõsad ja alusplaanile kanti nende haljastuslike objektide võra või võrastike projektsiooni kontuur, mille juurde kirjutati alusplaanile unikaalne number. Plaanile kanti puudu olevate haljastuslike objektide sümbolid ja võra või võrastiku kontuurid. Juba hävinud puittaimede sümbolid kriipsutati ristiga läbi.

Iga haljastusliku objekti andmed kanti algul välipäevikusse ja hiljem numereeritud haljastuslike objektide nimekirja (Tabel 1). Selles nimekirjas järgneb igale numbrile puittaimetaksoni nimi; puu diameeter 1,3 m kõrgusel sentimeetrites (kui on tegemist mitmeharulise puuga, on diameetrid eraldatud siimboli "&" abil; puude rühmades semikooloniga); vajadusel puittaimede kõrgus meetrites; väärtuslikel üksikpuudel suurim võra läbimõõt meetrites; haljastusliku väärtuse hinne ja märkused. Üksikpuudel mõõdeti rinnadiameeter, millel vastav näitaja oli suurem kui 8 cm. Puittaimede kõrgus hinnati visuaalselt.

Nimede lühendamiseks tähistati epiteeti "harilik" lühendiga "har."

Ühtlasi hinnati iga haljastusliku objekti haljastuslik väärtus antud kohal. Aluseks olid siin 5-astmelised skaalad (LISA 1 "Puude haljastusliku väärtuse hindamise skaala"; LISA1 b "Põõsaste haljastusliku väärtuse hindamise skaala"). Puittaimede haljastuslik väärtus on dendrooloogilisel plaanil ära toodud vastavate värvidega:

I klass- punase värviga

II klass - sinise värviga;

III klass - roheline värviga;

IV klass - kollase värviga.

V klass – pruuni värviga

Hiljem koostati ala puittaimede taksonite nimekiri eesti keeles ladinakeelsete vastetega (Tabel 2).
Likideeritavate puude loetelu on Tabelis 3.

1. Puittaimestiku üldandmed

ala on kõrghaljastusega. Puud on kõrged ning suurte võradega. Puude seisukord on rahuldav. Võrades on kuivi oksi ning osaliselt on ka need liitunud. Alusrindena on kasvamas mustika, jänese kapsa puhmikud. Alal on kasvamas väga ilusad ning väärtuslikud harilikud männid, neid peab säilitama. Krundil on kasvamas hariliku kuuse grupid, mis liigtiheduse ning valguse puudumise tõttu on alt tugevalt laasunud. Grupid on väheväärtuslikud, mõned puud nendest peaks likvideerima sanitaarraidega.

Alal kirjeldatud ja eraldi dendroloogilisele plaanile kantud 25 haljastuslikku objekti, mis on väärtusklassilt :

vägaväärtuslik	3 puud	12 %	II Väärtusklass
oluline	10 puud	40 %	III Väärtusklass
väheväärtuslik	12 puud	48%	IV Väärtusklass

Tabel 1. Numereeritud haljastuslike objektide nimekiri.

Jrk.nr nr	Takson (liik või ühik)	Hindamise objekt	Rinnasdiameeter 1,3maapinnast cm	Kõrgus m	Suurim Võra läbimõõ *	Väärtusklass	Märkused
1	Har.mänd	üksikpuu	54	30	4	III	Kuivad oksad võras
2	Har.mänd	üksikpuu	48	30	3	III	Har.kuusk 32cm IV- likvideerida
3	Har.mänd	üksikpuu	46	30	3	III	
4	Har.kuusk	Puude grupp	20;15;17;20;	25	3	IV	
5	Har.kuusk	üksikpuu	39	27	5	IV	Maapealse juurekavaga, sõidutee poole kaldu- likvideerida.
6	Har.kuusk	üksikpuu	16	15	2	IV	All remmelgas 17cm- likvideerida.
7	Har.mänd	üksikpuu	58	30	4	II	
8	Har.mänd	üksikpuu	72	30	4	II	
9	Har.mänd	üksikpuu	52	22	4	III	Puu kasvanud kaldu.

10	Har.mänd	üksikpuu	63	25	5	III	
11	Har.mänd	üksikpuu	47	25	5	III	
12	Har.vaher	Puude grupp	27;23;21	12	4	IV	Isetekkelised.
13	Har.kuusk	üksikpuu	22	14	2	IV	Võra ühepoolne
14	Har.kuusk	üksikpuu	10	7	2	IV	
15	Har.kuusk	üksikpuu	26	18	4	IV	Alt laasunud.
16	Har.mänd	üksikpuu	48	30	4	III	Traat kasvanud tüve ümber umbes 1,7 m maapinnast.
17	Har.mänd	üksikpuu	63	30	4	II	
18	Har.kuusk	Puude grupp	21;21;23;18;21	15	3	IV	
19	Har.kuusk	Puude grupp	27;21;25;17	15	2	IV	Alt laasunud.
20	Har.mänd	üksikpuu	42;19	30	3	III	
21	Har.kuusk	üksikpuu	25	20	3	IV	
22	Har.kuusk	Puude grupp	17;17,21;15;15;3 7	10	2	IV	Tugev vaigujooks tüvel, likvideerida sanitaarraidega.
23	Har.mänd	üksikpuu	22	17	2	IV	
24	Har.mänd	üksikpuu	55	30	4	III	
25	Har.mänd	üksikpuu	54	30	3	III	

Tabel 2. Puittaimede taksonite nimekiri

Jrk. nr.	Kodu-maisus	Taksoni eestikeelne nimi	Taksoni teaduslik nimi
1	+	Kuusk, harilik	<i>Picea abies</i>
2	+	Mänd, harilik	<i>Pinus sylvestris</i>
3	+	Vaher, harilik	<i>Acer platanoides</i>

Uuritud alal identifitseeriti 3 taksonit puittaimi, mis on kodumaised.

Tabel 3. Likvideeritavate puude loetelu ja haljastuse ühikute arvutus

Jrk Nr.	Likv idee ri-tava puu nr	Puu liik	Väärt usklas s	Tüve rinnas-diamee-ter cm	Likvideerimise põhjendus
1	2	Har.mänd	III	48	Ehitusalal
2	3	Har.mänd	III	46	Ehitusalal
3	4	Har.kuusk	IV	20;15;17;20;	Ehitusalal
4	9	Har.mänd	III	52	Ehitusalal
5	12	Har.vaher	IV	27;23;21	Ehitusalal
6	20	Har.mänd	III	42;19	Ehitustsoonis, juurekaitsetsoon saab kahjustatud
7	21	Har.kuusk	IV	25	Ehitustsoonis, juurekaitsetsoon saab kahjustatud

KOKKU 7 likvideeritavat puud.

Ehitusalale jääb 13 puud, 5 puu III väärtusklassi ning 8 puud IV väärtusklassi. Nende asenduseks on arvatud 13 puud.

Lõplik kompenseerimiseks vajalik puude arv leitakse raieloa menetlemise käigus pärast ehitusloa välja andmist. Likvideeritava haljastuse kompenseerimine nähakse ette vastavalt Harku valla määrusele nr 8 vastu võetud 29.03.2018.

Asendusistutus kooskõlastada Harku vallavalitsusega, et leida puudele/põõsastele sobiv istuskoht.

2. Puittaimestiku haljastusväärtus

Krundil kasvavad puud on üks osa puistust. Puud on liigtihedalt kasvamas ning paljude kuivade okstega. Samas on osad männid väga väärtuslikud ning kõrgete ning ilusate võradega. Puistu osas kuusik on liigtihe ning väheväärtuslik. Puud on alt tugevalt laasunud ning haljastusväärtus on vähenenud. Osadel kuuskedel on tugev vaigujooks tüvel, tuvastada ei õnnestunud hetkel ühtegi kahjurit. Kuid sellised puud peaks likvideerima sanitaarraie korras.

Alusrindena on kasvamas mustika-jänesekapsa alusmets.

Järeldused

- Puude hooldusloikus ja raie kooskõlastada Harku vallavalitsusega.
- Töö tellida arboristi tunnistust omavalt firmalt/isikult.
- Ehitustegevuse käigus ei tohi kahjustada puude juuri ja tüvesid, nende peal autoga sõites või ladustades ehitusmaterjali.

Ettepanekud olemasoleva haljastuse säilitamiseks, hoolduseks ja täiendamiseks

- Likvideeritavate puude asendamiseks ja ala puittaimestiku liigiliseks mitmekesistamiseks võiks juurde istutada okaspuid ning nende vorme.
- Kogu haljastus lahendada haljastusplaaniga.

Kokkuvõte

Alal kasvavad kodumaised puuliigid- harilik mänd, harilikud kuused ja harilikud vahtrad.

Puude hoolduslõikus/ raie tuleks tellida arboristi kutsetunnistust omavalt isikult/firmalt. Raie koostööstada Harku vallavalitsusega.

Juurde lisatud väärtushinnangu skaala selgitus (LISA 1 ja LISA 1b)

Uuritud alal identifitseeriti 3 taksonit puittaimi, mis on kodumaised.

Lisa 1. Puude haljastusliku väärtuse hindamise skaala

I klass – eriti väärtuslik: puu, mis on haruldane Eesti dendroflooras, omab ajaloolist või kultuuriloolist tähtsust ja/või väga suuri dimensioone. Loodus- või muinsuskaitse all olevad puud. Tingimata säilitada ja vajadusel rakendada selleks lisameetmeid, s.h. muuta lähemas ümbruses ökoloogilisi faktoreid.

II klass – väärtuslik: puu, mis on elujõuline, olles seejuures taksoni kohta suurte dimensioonidega ja/või tähelepanuväärsete dekoratiivsete iseärasustega (näit. istutatud noor või keskealine haljastuspuu). Antud kohal olulist haljastuslikku (esteetilist, ala ilmestavat) ja suurt ökoloogilist (keskkonda parandavat) tähtsust omav puu. Puu, mis on vastupidav linnatingimustele ja talvekindel. Elujõuline okaspuu linnas. Säilitada.

III klass – oluline: puu, mis osaleb antud kohal ökoloogiliselt efektiivse haljastuse (kaitseistandikes, kruntide ja elurajoonide vahelistes piirdeistandikes, metsa rajatud elurajoonis krundi kõrghaljastuse) moodustamisel, on elujõuline; kuigi võib olla haigustest nakatunud ja/või kahjuritest rüüstatud; dimensioonidelt ei pruugi olla kuigi suur. Võimalikult säilitada. Likvideerimisel soovitatav võimalusel läheduses asendada puuga või puude grupiga.

IV klass – väheväärtuslik: kiirekasvuline ja/või lühiealine puu, pikaalaste (muidu väärtuslike) puude isekülvne või –võsundiline järelkasv, millel on arvestatav ökoloogiline funktsioon. Puu, mis kahjustab või tulevikus hakkab kahjustama liigiliselt või asukohalt ala väärtuslikumat puud, hoonet või muud ehitist või rajatist. Puu, mis on oma eluea lõpul kas vanuse või kahjustuste tõttu. Puu, mis on allasurutud seisundis. Viljapuu. Võib likvideerida.

V klass – väärtusetu: puu, millel on antud kohal väike ökoloogiline tähtsus ning mis on lühiealine ja/või kiirekasvuline. Puu, mis on tugevasti kahjustunud varju, linnatingimuste, põlemise, mehaaniliste vigastuste jms. tõttu. Puu, mis varjab ja kahjustab I ja II väärtusklassi puid või muud haljastust ning hoonet või muud ehitist või rajatist. Soovitatav likvideerida.

Lisa 1a. Põõsaste haljastusliku väärtuse hindamise skaala

- 1) Eriti väärtuslik põõsas (I väärtusklass) – dekoratiivsete ja/või pikaealiste ning haigustele ja kahjuritele vastupidavate põõsaliikide eriti suured (ja elujõulised) ekemplarid. Looduskaitsealune põõsaliik ja dendroloogiline haruldus. Kindlasti säilitada.
- 2) Väärtuslik põõsas (II väärtusklass) – elujõuline ja/või tähelepanu-väärsete dekoratiivsete iseärasustega põõsas; haljastusplaani (istutus-skeemi) järgi istutatud leht – või okaspõõsas. Omab ökoloogilist ja ruumilist väärtust. Säilitada samas seisundis. Rühmad säilitada tevikuna või suurte rühmadena.
- 3) Oluline põõsas (III väärtusklass) – haljastusplaani (istutusskeemi) järgi istutatud või linnatingimustele vastupidav ja talvekindel ala ilmestavat ja keskkonda parandavat tähtsust omav leht – või okas-põõsas, mille dekoratiivsed omadused on vähenenud. Võimalusel säilitada ja noorendada....
- 4) Väheväärtuslik põõsas (IV väärtusklass) – lühiealine isekülvne või võsundiliselt levinud põõsas, mis kahjustab või tulevikus hakkab kahjustama liigiliselt/sordiliselt või asukohalt ala väärtuslikumat haljastust. Linnahaljastuse seisukohalt väheväärtuslik põõsas, mida soovi korral võib säilitada kui biomassi. Võib likvideerida.
- 5) Likvideeritav põõsas (V väärtusklass) – põõsas, mis on tugevasti kahjustunud varju, kahjurite, põlemise, mehaanilise vigastuse jms. tõttu. Samuti põõsas, mis varjab ja kahjustab I ja II väärtusklassi põõsaid või muud haljastust. Võib likvideerida.

